

במדינה

לי על המכתב של בנה. מחר שוב אראה אותה, חייך יוסף ג'י בספרו לי סיפור זה."

אירגונים

לאלה שנפגעה

בתאונת דרכים קיפח משה רון את רגלו. איש לא היה אשם בתאונה, ואיש לא פיצה אותו.

הוא לא היה מיואש בגלל הרגל. הוא היה מיואש מפני שהיה זקוק לכסף כדי להתקין פרוטזה מתאימה. אבל מאידך, מאז התאונה הוא הצליח בקושי להרוויח כדי מחייתו. בלי פרוטזה לא הצליח לעבוד, ובלעדי עבודה לא יכול היה לקנות פרוטזה. הוא החל לשקוע בדיכאון נפשי קשה. ואז, באופן בלתי צפוי, הופיע איש בשם יואל הלפרין, ונתן לו את כל הכסף שהיה נחוץ לו.

מבצעים מיוחדים. יואל הלפרין הוא לא עשיר, אבל בכל זאת עזר בכסף למאות

(המשך מעמוד 11)
כי יתירו את הידיעה לפירסום. ולא בשעות אחר הצהריים, כאשר היא תועיל רק לעתונת המחרה, כי אם מיד — כדי שיוכלו לזכות בסכף.

הסביר אחד מהם: "שומעים כל הזמן על חבלות ועל פגיעות. בפעם הראשונה יש ידיעה על פעולה עונשין מוצלחת. זה יעלה את מוראל האזרחים."

לבסוף נאות דובר צה"ל לפרסם הודעה רשמית. מכיון שלא נבדקו כל פרטי הפעולה ביסודיות, הודיע כי שני ההרוגים היו כנראה אנשי חוליית החבלנים.

עתוני הערב מיהרו למרוח את הידיעה בעמוד הראשון. מלה אחת בהודעה דובר צה"ל לא מצאה חן בעיניהם — והם מחקו אותה. היתה זאת המלה "כנראה".

חולרות

יוסף ג'י - הסוף ?

אתמול בבוקר, בשעה מוקדמת, הוא ציל צל אלו, כדי לדרוש בשלומי. כאשר שאלתיו, כולי מנומנם, מהיכן הוא מדבר, השיב לי בשקט האולימפי בו הוא רגיל לספר את כל סיפוריו: "מפראג, בירת צ'כיה. אני בדרכי מקייב ווארשה חזרה לציריך."

כך, בכל הרצינות, דיחח השבוע מפאריס שייקה בן-פורת לקוראי ידיעות אחרונות. המטלפן מפראג הוא, כמוכן, יוסף גוטמן. בין הקוראים היה גם האדריכל התל-אביבי אלישע ("אלישע השמן") גת, שיחד עם חיים גורי יצר את האגדות הפנטסטיות סביב יוסף ג'י. הוא התקשר עם גורי, הציע לו נסיון פשוט: לטלפן להוריו של גוטמן, בציריך, כדי לברר אם אמנם נסע לפראג. דיחח על כך גורי כעבור יומיים לקוראי למרחב:

"התקשרנו לציריך והוברר, אבוי, כי מאז עזבנו את העיר הזאת לא עזב איחה אף הוא, גיבורנו הכבול. בפראג לא היה, איפוא, וכן לא ביקר בקייב או בארשה".
עוד סיפר גורי לקוראיו: "באחרונה הגי' עוני מכתבי-איום מסקציית הרציניים, חדל מיד! אני חדל".

ולראייה: את הרשימה מספר 19 בכיורת מי זכיר את יוסף ג'י הוא הכתיר בכותרת "אחרית דבר". והוא פתח אותה בני הד לשון: "שעת נעילה. אנא, יוסף, סלח נא... אני יושב כעת לסיים את הסיפור, לחתום פרשה".

אם הם וחלילה... "סקציית הרציניים" החלה מתייחסת ברצינות לסיפורי ג'י רי רק אחרי מעצרו של גוטמן במוסקבה. היו ביניהם חברי השומר-הצעיר בשחיין, שאחדים מהם מרוכזים בקיבוץ להבות הבשן, אשר כעסו על הפירסומים. הם הכירו היטב את גוטמן, סברו כי הוא נושא לחמלה בלבד. דיאל שטרן, איש קיבוץ נחשונים לשעבר וכיום תושב אשקלון, כתב לגורני: "יוסף ג'י הוא יצור שלך, שאהת ממרין מדי פעם למעשים נוספים. זבלי גוטמן הוא אמנם אדם מוכשר לברר מספר שפות זרות... אבל הדמיון שלו לא כל כך פורה... אם לא היית מופיע וממרין את האמביציה שלו... אני מתפלא שעתן פועלי כמו למרחב מצא לנכון לבזבז כסף, כולל מטבע זה, כדי לשלוח כתב לשחיין... לספק סיפורים, חצי-שקרים, ולהפוך אדם חלוני לגיבור לאומי, המסוגל לחדור לכל פינה בעולם. תקופת הצ'יזבאטים הלפה. יש גבול לדברים שפוגעים בטעם הטוב. אם הם חללי לה יקרה לו משהו יותר רציני מאשר ישיבה בכלא רוסי, חלק מהאחריות יפול עליך".

מכתב לסוטלאנה. סיוע מכריע קיבל לה סקציית הרציניים מהעולם הזה (1540): "ככל שכוחבים יותר, ובהרצה גדולה יותר, נחף יוסף גוטמן להרפתקות הרוח-אסון. הגבול בין דמיון ומציאות ייטשש עוד יותר, ובמקום לדבר על דברים דימינניים עלול הוא לנסות לעשות את הדברים הישירים".

גורי, שיפיהנפש הודבק אליו כסמל מקצועי עליוני ומיתו, הסיק את המסקנה, החליט למתוח על עלילות יוסף ג'י את צעיף הרחמים והשתיקה.

אבל באותו יום עצמו בו פירסם למרחב את "אחרית דבר" של גורי, הבלית ידיעות אחרונות בעמוד הראשון שלו ידיעה חדשה משייקה בן-פורת בפאריס. הוא נפגש עם גוטמן בפאריס, דיחח מפיו כי "קיבל מדי בנה של סוטלאנה, ששמו יוסף כשם הסבא שלו, איגרת סגורה עבור סוטלאנה. והוא, יוסף ג'י, העביר את האיגרת מברית-המועצות אל סוטלאנה, אישם בכפר הררי בי שחיין. היא קיבלה אותי יפהיפה והודתה

מתנדב מדביק את תו המיבצע לשימשת מכוניתו

איך זה משפיע על מצב הרוח של האיש העובד, על החדות-החיים של המשפחה, על הילדים? איזו מרידות נצרכת בלב נוער מקופח?

יש אבסורד יסודי במצב בו שובת האוטובוס הגדול, ונוסעת מונית-השירות הקטנה. **יעקב כ"ץ (פא"י):** אנחנו מסכימים להפסיק גם את זה. **אורי אבנרי:** שינוי מסכימים על העקרון של השוויון — השאלה היא אם נגשים אותו על-ידי השבתה או הפעלה.

...יש אבסורד בכך שנהג אחד, המסיע 50 נוסעים, מובטל בשבת מאונם, ואילו שבעה נהגי הזוטובוסים, המסיעים כל אחד 7 נוסעים בלבד, עובדים בשבתות.

הקואופרטיבים צודקים בהחלט בטענם כי שום חברת-אוטובוסים אינה יכולה להיות ריחית, כאשר כל הציוד שלה שובת במשך למעלה מ-15% מן הזמן. חבל רק שהם משתמשים בנימוק זה כדי להעלות את דמי-הנסיעה או להשיג סובסידיה, במקום להמשיך את זכותם החוקית, וחובתם המוסרית, להפעיל את האוטובוסים בשבת.

יש לגנות בכל החריפות את הקנוניה, שנגשים ראשי קואופרטיב דן, אנשי רפ"י, לעשות עם העסקנים הדתיים, כדי להשביח כליל את התחבורה בשבת, מטעמים גלויים של תחרות מסחרית.

אם שום דבר לא יעזור, נעמיד חוקיות הדבר במיבחן על-ידי הגשת צויעלית-נאי נגד הקואופרטיבים, המפזרים את חובתם הציבורית עלי ידי השבתת התחבורה בשבת.

שר התחבורה, הלוחם נגד טיסות-השכר, חבל שאינו משקיע את רוח הלחימה שלו, ואת נסיונו האסטרטגי, במאבק להנהגת שינויים מפליגים אלה, אשר להם זקוקה התחבורה בישראל.

בנאום התשובה שלו התייחס שר-התחבורה לדברים אלה, ואמר בין השאר: **משה כרמל:** ... כמו חברי-הכנסת אבנרי, אף אני רואה את בעיית החיילים בדרכים. זוהי בעיית הניצבת בפני משרד-הבטחון. אנקוט יוזמה לנסות למצוא איזו שהיא דרך לפתרון הבעיה. בקשר עם תביעתו של ח"כ אבנרי להקמת מיפעל לשיקום משפחות ימאי השלושה, אמר השר:

משה כרמל: אני מצטרף לכל דברי-השבח שנאמרו למפליגים ביס, למפליגים באוויר ולמפליגים ביבשה. הם עושים עבודה מועילה וחשובה למדינה. אולם ברצוני להפנות את תשומת-לבו של חברי-הכנסת אבנרי להודעת היועץ המשפטי של איגוד הימאים, כי הם אינם נחשלים לעומת עובדים אחרים... בקשר לבקשתך לנקוט פעולה מיוחדת למתן עזרה למשפחות הימאים, אני מוכרח להזכיר כי אמנם נעשה נסיון כזה, אך הימאים התנגדו לכך ובגלל זה הוא נפסק.

אורי אבנרי: התערבות האיגוד היתה מופקפקת מאד. **משה כרמל:** אינני חושב שאנחנו יכולים לפעול בעניין זה בניגוד לרצון הימאים... אלה ששטקו באיסוף הכספים לא ראו את המשך פעולתם כאפשרית, בניגוד לרצונם המפורש של הימאים שביקשו להפסיק. בכל זאת עשה הלחץ הציבורי את שלו, ולמחרת נאומי של ח"כ אבנרי נתכנסה בחיפה ישיבה, בתסות מזכיר ההסתדרות, בה הוחלט על מיפעל כספי לשיקום משפחות השלושה.

ליד ההגה: מאמן הכדורגל מרימוביץ, שהצטרף למיבצע

יוסף גבעון בציריך *
"האחריות תיפול עליך"

אומללים, שהמשותף להם היה דבר אחד בלבד: כולם היו נפגעי תאונות-דרכים. את הכסף לכך תרמו אנשים רבים, ויואל הלפרין הוא האיש שאירגן אותם, כגוף ציבורי. הם דואגים לנפגעי-תאונות רבים, (שמספרם בארץ מגיע מדי שנה ל-150 אלף). הם עוזרים ביעוץ משפטי, במציאת עבודה ובציקר — במימון ריפויים.

מאז החלו לפעול ביעוץ הלפרין ועוזריו כמה מבצעים מיוחדים: סטודנטית תל-אביב בית בת 23 נפגעה בתאונת-דרכים שעה שנהגה במכונית הוריה. היא התעוררה, רופי איה אמרו שאולי יש סיכוי להחזיר לה את ראייתה בארצות-הברית, אך הוריה לא הצליחו לממן את הנסיעה והריפוי.

אנשי אירגוני של הלפרין אספו את הסכום הדרוש, ואף פנו לשר-התחבורה, שהעניק לסטודנטית ולאימה שני כרטיסי נסיעה. **הם נענו בשלילה.** כל הפעולות האלה מתנהלות במשרד השוכן בחדר צר שקירותיו אינם צבועים, וכל ריהוטו הוא שולחן, ארון ושלושה כיסאות. הלפרין, עליו מעידים חבריו ש"הוא לא איש — הוא אירגון שלם", מצליח לחולל נפלאות גם מתוך משרד זה.

אך חבל שדחאק מפעל אנשי כזה סובל מחוסר תקציב. אנשי האירגון פנו לממשלה ולמשרד-התחבורה בפרט, וכן לגופים ציבוריים, כמו מפעל-הפיס בבקשת עזרה. אך הם נענו בשלילה. מקור המימון העיקרי, הם נפגעי-תאונות-לשעבר ונהגים, הקרובים או לי יותר מכל אחד, לבעיות תאונות-הדרכים. אך בקרוב מתכנן הלפרין מבצע התרמה, שיקיף את כל הארץ, ואז יוכל כל אחד לעזור לאלה, שתאונה בלתי-צפויה שינתה ביוזג את כל חייהם.

* עם עמליה ארבל.